

Remiss: Vägen till självkörande fordon – introduktion N2018/01630/MRT

Umeå kommun har av Näringsdepartementet fått möjlighet att yttra sig över Vägen till självkörande fordon – introduktion, SOU 2018:16.

Umeå kommuns synpunkter i korthet

- Umeå kommun ser positivt på att försöksverksamhet såväl som introduktion av självkörande fordon på allmän väg underlättas, då ett successivt införande ses som en viktig del för att möta några av de automatiserade fordonens utmaningar.
- Utredningen pekar på vikten av att kommunen tidigt för en dialog om var och hur försöksverksamhet är lämplig att utföras, men specificerar inte med vem och under vilka former. Detta bör formaliseras och samordnas.
- Umeå kommun förhåller sig positiv till att kommunerna ges delegation att fatta beslut kring var och när självkörande fordon får framföras. Umeå förstår detta som att det även gäller försöksverksamhet utan tillstånd i enlighet med vad som föreslås – detta bör dock förtydligas.
- Krav på att ange koordinater för elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter till gagn för självkörande fordon bör gälla för områden och sträckor där automatiserad körning tillåts för att då ske i takt och proportion till introduktionen av denna typ av fordon och körning.
- Umeå kommun instämmer med utredaren att ett nollalternativ utan anpassning av nationella regelverk sannolikt skulle påverka Sverige och Umeå negativt sett utifrån såväl trafiksäkerhet, hållbarhetsmål som innovationskraft.
- Att behov och anpassning av befintlig och framtida infrastruktur med anledning av automatiserade fordon föreslås som ett uppdrag för fortsatt utredning är av stor vikt.

- I övrigt menar Umeå kommun att slutbetänkandet är väl genomarbetat och utgör ett viktigt steg mot en introduktion av självkörande fordon.

Synpunkter

Fortsatta utredningar

Utredningsuppdraget inkluderar enligt direktivet att "*analysera problem och möjligheter vad avser [...] infrastruktur*". Behov och anpassning av befintlig och framtida infrastruktur är en aspekt som är av stort intresse för Umeå kommun – inte minst för att minimera risken för inlåsnings effekter av kommande investeringar och exploateringar. Det är positivt att detta behov möts genom att föreslå policy- och planeringsimplikationer av automatiserade fordon som ett uppdrag till

Trafikverket/Transportstyrelsen för fortsatt utredning i samråd med berörda parter. Detta är särskilt aktuellt då slutbetänkandet konstaterar att en del av denna teknik kommer att introduceras inom de närmsta åren, medan bebyggelse- och infrastrukturplanering är en förhållandevis tidskrävande process. Det bör betonas att även om det lär dröja innan effekterna av utvecklingen blir påtagliga, kommer den bebyggelse och infrastruktur som byggs idag att ha en förväntad livslängd som innebär att den behöver anpassas för omvälvande förändringar under sin livslängd.

Försöksverksamhet & introduktion

Öppningen för försöksverksamhet med automatiserade fordon utan förare är en förutsättning för att genomföra tester av fordon med högre nivåer av automatiserad körning, vilket i sin tur möjliggör de största nyttorna som förutses med tekniken. Att dessutom villkorat ta bort kravet på tillstånd till försöksverksamhet för automatiserade motorredskap klass II minskar ett potentiellt hinder för utvecklingen. Umeå kommun förstår det som att kommunen enligt förslaget kommer att ha rätt att reglera denna typ av försöksverksamhet till inte minst tidpunkt och plats genom lokala trafikföreskrifter, enligt nedan behandlat förslag. Detta är av stor vikt för att kunna hantera ifall denna typ av fordon i ett framtida scenario skulle utgöra ett framkomlighetsproblem för andra trafikanter och en bidragande orsak till trängsel. Inte minst underlättar det en gradvis anpassning av infrastrukturen och finansiering av denna. Krav på att ange koordinater för elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter till gagn för självkörande fordon bör gälla för områden och sträckor där automatiserad körning tillåts (efter beslut av kommunen enligt ovan) för att då ske i takt och proportion till introduktion av denna typ av fordon och körning.

En fråga som kvarstår är hur kontroll och uppföljning av försöksverksamhet utan krav på tillstånd kommer att ske.

Utredningen pekar på vikten av att kommunen tidigt för en dialog om var och hur försöksverksamhet är lämplig att utföras, men specificerar inte med vem och under vilka former.

I september 2018 går Umeå kommun in i projektet *Nästa generations resor och transporter i ett stadsbyggnadsperspektiv* som bland annat syftar till att bidra till att etablera Umeå som en testbädd för framsynta lösningar kopplade till mobilitet. Projektet, som tar sin utgångspunkt ifrån att det i planprocessen finns behov av utvecklad kunskap inom elektrifiering och automatisering, är första gången som ett test att framtidssäkra detaljplaneprocessen görs i Sverige. Vidare pågår det i kommunen projekt för att etablera och utveckla fler delningstjänster i syfte att förändra attityder gentemot att frångå eget ägande som norm. I Umeå pågår således projekt inom såväl elektrifiering, automation i stadsbyggnad som delningsekonomi – olika delar av ett större sammanhang för att möta framtidens behov. Här ses därmed potential till mervärden vid utökad försöksverksamhet framgent.

Hans Lindberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör